

koprodukcí a překladů. Důležité je rovněž vydávání původních děl samotnými autory oproti nákupu dílčí licence na knižní komoditu určenou pro masový trh.⁻¹

Nezávislí nakladatelé nejsou hybridní podniky, spíše zdroje kulturní rozmanitosti. Přínášejí bibliodiverzitu, jež umožňuje čelit ohromné masě velkých vydavatelství a knihkupectví. Tento manifest balancuje na pomyslném laně nataženém mezi dlouhodobým optimismem a krátkodobým pesimismem. Nezávislé nakladatele čeká na globálním trhu řada výzev a nástup digitálního publikování jim otevírá nové příležitosti, zároveň však s sebou přináší hrozbu rekolonizace myšlenek a duševního vlastnictví. Spisovatelé, nakladatelé, knihkupci, knihovníci, čtenáři a recenzenti se pohybují v politicky výbušném prostředí. Vydávání knih je nejen společenská, kulturní a transformační činnost, ale také činnost, kterou si mohou osobovat i ti, kteří nestojí na straně sociální spravedlnosti a slušnosti.

⁻¹ Výše uvedená definice nezávislého nakladatele vychází z debat na zasedáních Mezinárodního sdružení nezávislých nakladatelů, a to zejména se španělským koordinátorem Juanem Carlosem Sáezem a ředitelem sdružení Laurencem Huguesem. Viz také Colieu [2006], s. 94–97.

1/Bibliodiverzita

Bohaté země hlásající volný obchod uplatňují vůči chudým zemím přísnou protekcionistickou politiku: všechno, čeho se dotknou – včetně produkce nerozvinutých zemí – promění ve zlato pro sebe a v odpad pro ostatní.

Eduardo Galeano, *Open Veins of Latin America* *

Jestliže biodiverzita svědčí o zdraví ekosystému, zdraví ekosociálního systému se projevuje v jeho multidiverzitě – zdraví vydavatelského průmyslu v jeho bibliodiverzitě.

Biodiverzita / Biologická rozmanitost

Biodiverzita představuje komplexní soběstačný systém ekologické jednotky na velmi konkrétním místě. Patří k ní genetická diverzita, tedy rozmanitost druhů a ekosystémů, a týká se rostlin, živočichů a mikroorganismů. „Zahrnuje všechny druhy, které v současnosti na zemi existují, jejich variace a interakce mezi všemi organismy a jejich biotickým a abiotickým prostředím a integritu těchto interakcí“ (Gowdy a McDaniel, 1995, s. 182). Význam pojmu biodiverzita rozšiřují tak, aby zahrnoval i kulturní diverzitu a inspiroval mě k definici pojmu bibliodiverzita.

Multiverzita / Intelektuální rozmanitost

Multiverzita je epistemologický přístup, který zohledňuje místo a prostředí člověka se znalostmi. Oceňuje přitom znalosti lokální. Nesnaží se nepřijemně omezovat ty, kteří přicházejí s neoriginálnějšími myšlenkami;